

VEEHOUDERIJ

Pluimveehouder Piet Wiltenburg in Hekendorp heeft na uitbraak vogelgriep zijn stallen weer vol zitten

'Oorzaak uitbraak blijft onduidelijk'

BERRIE KLEIN SWORMINK

Door een uitbraak van hoogpathogene vogelgriep op zijn bedrijf kreeg Piet Wiltenburg volop met de media te maken. De legpluimveehouder maakte van de gelegenheid gebruik om het grote publiek te vertellen over zijn bedrijf en de sector.

REPORTAGE

Medio november ging het niet goed in één van de zes stallen van legpluimveehouder Piet Wiltenburg in Hekendorp. Op het oog gezonde kippen stierven plotseling. 'Meestal hebben we wel een idee over de oorzaak als er kippen doodgaan', vertelt Wiltenburg. 'Dat was nu niet het geval, en de dierenarts kon geen doodsoorzaak vaststellen.'

Na onderzoek op Aviaire Influenza (AI), een standaardprocedure, kwam binnen een dag een onplezierige verrassing: de kippen bleken een AI-besmetting bij zich te dragen. Er bleek sprake van een hoogpathogene variant van virustype H5N8. De ruiming van het hele bedrijf met 120.000 kippen is die dag begonnen.

Terugkijkend is pluimveehouder Wiltenburg positief over het optreden van de NVWA (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit). 'De overheidsdienst heeft snel en adequaat gehandeld, en heeft daarmee waarschijnlijk een verdere verspreiding van het virus gekomen.'

Toen hij het bericht kreeg dat zijn bedrijf besmet was met hoogpathogene vogelgriep, kwamen meteen de gebeurtenissen uit 2003 naar boven. 'Meer dan 400 bedrijven moesten geruimd worden, omdat het niet lukte het AI-virus de pas af te snijden. Zelf zaten we toen in de luwte van de epidemie, maar ik volgde intensief de nachtmerrie die zich afspeelde.'

Het pakte nu anders uit. 'Na ons bedrijf dook het virus op bij legpluimveebedrijven in Ter Aar, Kamperveen en Zoeterwoude. Daar bleef het bij. Achteraf bleek ook dat het virus niet vanaf ons bedrijf versleept is naar andere plekken.'

Uit onderzoek op het bedrijf van Wiltenburg, voortgaand aan de ruiming, kwam naar voren dat slechts in één van de zes stallen op het bedrijf kippen besmet was met het AI-virus. Wiltenburg: 'Mijn eerste reactie

Piet Wiltenburg zet zich graag in voor promotie van de pluimveehouderij.

Foto's: Berrie Klein Swormink

was pleiten bij de NVWA om de ruiming te beperken tot de ene besmette stal. Dat bleek niet te kunnen.'

Achteraf kan hij instemmen met de ruiming van het hele bedrijf. 'Het beleid van het ministerie van EZ is gericht op het snel indammen van het virus. En dat is gelukt.'

ONTSMETTEN

De ruiming nam ruim twee dagen in beslag. Daarna ontsmetten medewerkers van de NVWA alle stallen, en mocht de pluimveehouder twee weken lang de gebouwen niet betreden. In de tussentijd kreeg hij bezoek van koning Willem-Alexander en staatssecretaris Sharon Dijksma van EZ. Hij praatte ze bij over de gevolgen van de uitbraak voor zijn bedrijf en zijn gezin.

'Zo'n uitbraak is een bedrijfsrisico dat we als pluimveehouder lopen'

Wiltenburg maakte ook een praatje met Christianne Brusckke, de hoogste veterinaire op het ministerie van EZ. 'Ik vroeg haar of ze ook zo nieuwsgierig was of het

Bedrijfsgegevens

Piet Wiltenburg heeft in Hekendorp (Utrecht) een legpluimveebedrijf met zes stallen die plaats bieden aan 100.000 leghennen en 24.000 opfokhennen. Wiltenburg heeft twee medewerkers in dienst.

De pluimveehouder heeft ook een pakstationvergunning en verkoopt op die manier zo'n 20 procent van zijn eieren. Met een eigen vrachtwagen distribueert hij de eieren.

AI-virus nu werkelijk uit mijn stallen verdwenen zou zijn. Ter plekke zegde ze toe om mestmonsters op aanwezigheid van het virus te laten onderzoeken. Het bleek er later inderdaad niet meer in te zitten. Misschien nemen ze deze extra monsternamen wel standaard op in het protocol.'

Voor Wiltenburg duurde het na de veertien dagen stilstand nog weken voor hij de normale bedrijfsvoering in gang kon zetten. 'De eerste actie was de mest uit de stal halen. Die moest 42 dagen gestapeld op het bedrijf blijven liggen. Vervolgens zijn we twee weken bezig geweest met reinigen, waarna de NVWA de stallen nogmaals ontsmet heeft.'

Hoe het vogelgriepvirus de stal heeft bereikt, is nooit helemaal duidelijk geworden. 'Instanties hebben onderzoek gedaan en vonden het virus ook bij wilde eenden. De meest waarschijnlijke theorie is dat het via de wind bij ons in de stal is gekomen.'

Aan zijn bedrijfsopzet heeft Wiltenburg weinig veranderd. 'De enige aanpassing is het storten van beton op een strookje grond tussen de stal en een naastgelegen sloot waar eenden veel gebruik van maken. Verder waren we qua bedrijfshygiëne al erg strikt.'

Op 6 februari van dit jaar kwamen de eerste kippen weer op het bedrijf. Naast de opfokstal met jonge dieren vulde Wiltenburg twee stallen met zogenoemde vaccinkippen. En in één stal werden hennen van achttien weken opgezet. 'Alle stallen vullen met hennen uit eigen opfok, zoals we normaliter doen, zou te lang duren. Eind juli is de laatste stal met hennen gevuld en is het bedrijf weer volledig bezet.'

FINANCIËEL

Over de financiële gevolgen zegt Wiltenburg dat de vergoeding die hij ontving uit het Diergezondheidsfonds voor de ruiming van zijn dieren, toereikend was om de stallen met nieuwe dieren te vullen. 'Financiële schade hebben we geleden door productieverlies als gevolg van de wekenlange leegstand van de stallen.'

Hij wil er niet te veel bij stilstaan. 'Zo'n uitbraak is een bedrijfsrisico dat we als pluimveehouder lopen.'

Wiltenburg is van plan om voorlopig op de huidige voet door te gaan. 'Verdere bedrijfsuitbreiding zit niet in de pijplijn. We kunnen meer verdienen door het met het huidige aantal dieren zo goed mogelijk doen: een goed product maken én dat goed vermarkten.'

De kippen van Wiltenburg leven in etagestallen. In het midden de eigen vrachtwagen waarmee hij de eieren distribueert.